

Interpelacja do Ministra Sprawiedliwości Pana Zbigniewa Ziobro w sprawie tzw. dopalaczy

Szanowny Panie Ministrze!

Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. *o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* wprowadziła kolejne rozwiązania prawne, które ograniczają dostępność tzw. dopalaczy. Nowe substancje psychoaktywne znajdujące się w *wykazie nowych substancji psychoaktywnych*, który stanowi załącznik do ustawy, zostały objęte kontrolą analogiczną jak środki odurzające i substancje psychotropowe (narkotyki). Czyny zabronione względem znajdujących się w wykazie nowych substancji psychoaktywnych wiążą się obecnie z zastosowaniem odpowiedzialności karnej. Umożliwia to skuteczniejszą niż dotychczas ochronę społeczeństwa przed tymi substancjami przy zaangażowaniu policji i sądów.

Wprowadzenie zmiany, w wyniku której zamieszczanie niebezpiecznych substancji w *wykazie nowych substancji psychoaktywnych* dokonuje się w drodze rozporządzenia sprawia, że czas niezbędny do prowadzenia prac legislacyjnych jest krótszy niż w przypadku zmiany regulacji ustawowych. Trzeba jednak pamiętać, iż producenci dopalaczy bardzo szybko tworzą kolejne modyfikacje chemiczne substancji psychoaktywnych lub innych substancji o podobnym działaniu i potencjale uzależnieniowym. Można się zastanowić, czy nie należałoby zdelegalizować w obrocie pozaaptecznym grup substancji chemicznych, które stanowią podstawę produkcji dopalaczy oraz wszystkich ich pochodnych, tzw. analogów, by unikać sytuacji, w której nieznaczna modyfikacja chemiczna nowej substancji psychoaktywnej czyni z niej tzw. dopalacz nie wskazany w wykazie nowych substancji psychoaktywnych. Tym samym czyny zabronione względem tej substancji nie podlegają odpowiedzialności karnej a jedynie administracyjnej. Stosowanie odpowiedzialności administracyjnej nie przyniosło spodziewanych efektów – co było jednym z powodów wprowadzenia wymienionych zmian w *Ustawie z 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* w odniesieniu do *nowych substancji psychoaktywnych*.

Zorganizowane grupy przestępcze zajmujące się produkcją, sprowadzaniem, przemytem, przetwarzaniem, porcjowaniem i dystrybucją nowych substancji

psychoaktywnych i środków zastępczych w ostatnich latach przenieśli w dużej mierze działalność sprzedażową do Internetu. Dostępne są w sieci internetowej portale, na których można dokonać zakupu i zlecić przesyłkę dopalaczy. Wydaje się, iż istnieje możliwość znacznego ograniczenia dostępu do takich portali i są przesłanki, by sądzić, że przyniesie to pozytywne efekty. Przykładem może być narzędzie wprowadzone *Ustawą z dnia 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw*. Ustawa ta wprowadziła Rejestr Domen Służących do Oferowania Gier Hazardowych Niezgodnie z Ustawą. Operatorzy komunikacyjni blokują strony internetowe wpisane do Rejestru Domen Służących do Oferowania Gier Hazardowych Niezgodnie z Ustawą. Zastosowanie podobnego rozwiązania, ukierunkowanego na wyszukiwanie internetowych sklepów z dopalaczami, umieszczanie ich w odpowiednim rejestrze portali i blokowanie do nich dostępu może okazać się skutecznym narzędziem, które ograniczy rozpowszechnianie oraz dostępność tzw. dopalaczy. Istota tego rozwiązania byłaby analogiczna do tego, które jest prowadzone w odniesieniu do stacjonarnych punktów sprzedaży dopalaczy.

W czerwcu br. w mediach ukazała się informacja na temat zlikwidowania przez policję dwóch sklepów internetowych z dopalaczami. Działania te były efektem śledztwa wszczętego po śmierci 16-latka, który zmarł po zażyciu środków odurzających zakupionych w Internecie. Śledztwo ujawniło istnienie grupy przestępczej zajmującej się sprowadzaniem z Azji dopalaczy, przetwarzaniem ich, porcjowaniem i sprzedawaniem przez internetowe sklepy umieszczane na azjatyckich serwerach. Policjanci skutecznie zablokowali domeny, zatrzymali dilerów i zlikwidowali infrastrukturę sprowadzania i dystrybucji dopalaczy.

Działania dilerów nowych substancji psychoaktywnych i środków zastępczych wykazują dużą dynamikę, stąd nieustannie należy analizować sytuację, by stworzyć odpowiednie narzędzie przeciwdziałania chroniąc zdrowie i życie osób przyjmujących, w tym szczególnie ludzi młodych.

W związku z tym chciałabym skierować do Pana Ministra pytania:

1. Czy Ministerstwo Sprawiedliwości widzi możliwość zdelegalizowania grup substancji chemicznych, które stanowią podstawę produkcji dopalaczy wraz z ich pochodnymi, tak zwanymi analogami, by pojawiające się w nielegalnym obrocie kolejne modyfikacje chemiczne substancji psychoaktywnych podlegały od początku definicji *nowych substancji psychoaktywnych* i były objęte odpowiedzialnością karną?

2. Czy Ministerstwo Sprawiedliwości przewiduje możliwość podjęcia działań ukierunkowanych na tworzenie rejestru domen oferujących sprzedaż dopalaczy i blokowanie do nich dostępu?

Z poważaniem

Posel Małgorzata Zwiercan